

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.: 30 mei 2018 Agendapunt: 9
Betreft: Besluitvormend Programma: 5. Bedrijfsvoering
Portefeuillehouder: Luitjens
Route: DB-AB

Onderwerp

Jaarrapportage 2017

Bijlagen

1. Jaarrapportage 2017 (inclusief opgenomen controleverklaring accountant en besluit)
2. Accountantsverslag 2017 inzake de controle van de Jaarrekening 2017
3. Jaaroverzicht Communicatie 2017

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. de Jaarrapportage 2017, waarin opgenomen de controleverklaring van de accountant, vast te stellen;
 2. in te stemmen met het in de Jaarrapportage 2017 opgenomen voorstel voor bestemming van het resultaat 2017
-

Inleiding

Bijgaand treft u de Jaarrapportage over het jaar 2017 aan. Het ontwerp van deze Jaarrapportage heeft gedurende veertien dagen ter inzage gelegen (14 mei tot en met 25 mei 2018).

Astrium Accountants B.V. heeft de controle over het boekjaar 2017 afgerond. De controleverklaring met goedkeurende strekking voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de jaarrekening, is in bijlage I van de Jaarrapportage 2017 opgenomen. Het 'Accountantsverslag 2017' is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

De Jaarrapportage 2017 kent twee onderdelen:

- I Jaarverslag; waarin op programmaniveau verslag wordt gedaan over het gevoerde beleid. Daarnaast is in het Jaarverslag een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen opgenomen.
- II Jaarrekening; waarin de balans (inclusief toelichting), de exploitatierekening (inclusief toelichting) en een aantal verplichte bijlagen is opgenomen.

Beoogd effect

Met het aanbieden van de Jaarrapportage 2017 wordt verantwoording afgelegd over de bereikte doelen en resultaten, de uitgevoerde acties en de daarvoor ingezette middelen.

Argumenten

1.1 Vaststelling jaarrapportage geschiedt door algemeen bestuur.

De Jaarrapportage 2017 dient door het algemeen bestuur te worden vastgesteld.

1.2 Met de jaarrapportage wordt verslag gedaan over het gevoerde beleid in 2017.

In het Jaarplan 2017 zijn op programmaniveau de doelen beschreven en is aangegeven welke projecten en werkzaamheden in 2017 uitgevoerd gaan worden. In de jaarrapportage wordt verslag gedaan over de realisatie van deze opgaven.

Binnen de programma's is bij de te onderscheiden maatregelen door middel van een gekleurd opsommingsteken (groen, oranje, rood) aangegeven in hoeverre het bereiken van de doelstellingen en maatregelen gerealiseerd is.

Indien alleen gekeken wordt naar de gekleurde rondjes dan is de conclusie te trekken dat circa 80% van alle in het Jaarplan 2017 benoemde maatregelen volledig in 2017 is gerealiseerd. Hierbij wordt opgemerkt dat het 'ongewogen' is, ofwel niet alles is even zwaar c.q. belangrijk. Nuancering is daarom op zijn plaats als een maatregel niet (volledig) is uitgevoerd in 2017. Zo zijn bijvoorbeeld maatregelen en investeringen wel gestart in 2017 of zelfs al voor een groot gedeelte uitgevoerd, maar zal de afronding c.q. totale uitvoering eerst in 2018 plaatsvinden. Daarnaast is in het jaarverslag gerapporteerd over zaken die niet in het Jaarplan 2017 waren opgenomen, maar die gedurende het jaar na besluitvorming in het algemeen bestuur, wel zijn uitgevoerd (aangegeven met een open groen rondje).

Bij de behandeling van de Najaarsrapportage 2017 is aangegeven dat naar verwachting 80% van de maatregelen gerealiseerd zou worden. Wat dat betreft komt de jaarrapportage overeen met de najaarsrapportage.

1.3 Verantwoording door vergelijking met de Najaarsrapportage 2017.

Bij de Najaarsrapportage is een positief resultaat geprognosticeerd van circa € 0,2 miljoen. Naar aanleiding van de Najaarsrapportage is door uw bestuur de begroting 2017 bijgesteld met dit resultaat. De Jaarrapportage 2017 sluit met een negatief resultaat van € 0,6 miljoen. Daarmee is het resultaat over het jaar 2017 circa € 0,8 miljoen nadeliger uitgevallen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Onderstaand is op hoofdlijn geanalyseerd of en zo ja welk deel van het resultaat mogelijk voorzien had kunnen worden.

Bij vier programma's is sprake van een lichte overschrijding van het saldo lasten/baten. De verschillen zijn ontstaan in het vierde kwartaal en passen daarmee binnen het vastgestelde beleid. Met het vaststellen van de jaarrapportage keurt uw bestuur de overschrijdingen alsnog goed en zijn daarmee financieel rechtmatig.

De ontstane verschillen betreffen bijzondere posten, die in totaal ruim € 0,8 miljoen belopen en waren (deels) niet te voorzien bij de Najaarsrapportage. Nieuwe posten zijn:

- Een hoger aandeel in de exploitatiekosten van Hefpunt (€ 0,2 miljoen), veroorzaakt door een bijdrage in de 'kosten schoon door de poort'.
- Een schadepost als gevolg van een calamiteit op een transportstelsel (€ 0,3 miljoen). In de Najaarsrapportage is de calamiteit wel genoemd, maar was het bedrag niet bekend.
- Het treffen van een voorziening (afbakening/definitie) wegen (€ 0,4 miljoen), als gevolg van een uitspraak van het Gerechtshof in het 4^e kwartaal 2017.

Bij de Najaarsrapportage zijn de belastingopbrengsten verhoogd met plm. € 0,6 miljoen. Zonder de hiervoor genoemde voorziening Wegen alsmede de in het Jaarplan 2017 opgenomen onttrekking uit de algemene reserve is het verschil ten opzichte van de Najaarsrapportage ruim € 0,1 miljoen en daarmee beperkt van omvang.

1.4. Toerekening van het resultaat naar taken (kostendragers)

De Jaarrapportage 2017 sluit met een negatief resultaat van € 0,6 miljoen. Op basis van de op 7 mei 2014 door uw bestuur vastgestelde systematiek van kostentoerekening is het resultaat toegerekend naar de taken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer.

De verdeling naar de taken is als volgt:

- Watersysteem (nadeel € 1,4 miljoen; in het najaar werd een nadeel becijferd van € 0,8 miljoen). Het nadeel van € 1,4 miljoen is voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten:

- o Baggeren kanalen (nadeel € 0,5 miljoen);
- o Extra afschrijving op gronden (nadeel € 0,3 miljoen);
- o De getroffen voorziening wegen (nadeel € 0,4 miljoen);
- o Hogere belastingopbrengsten (voordeel € 0,3 miljoen);

Resteert een aantal kleinere posten, zoals thema-gebiedsgerichte plannen, bediening kunstwerken (diesel), peilbesluiten, bouw en onderhoud kunstwerken (nadeel € 0,5 miljoen).

- Zuiveringsbeheer (voordeel € 0,8 miljoen; in het najaar werd een voordeel becijferd van € 1,0 miljoen).

Het voordeel van € 0,8 miljoen is voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten:

- o Minder onderhoud op de zuiveringen (voordeel € 0,4 miljoen);
- o Een schadepost/calamiteit op een transportstelsel (nadeel € 0,3 miljoen);
- o Minder uitgaven voor afzet van slib (voordeel € 0,3 miljoen);
- o Hogere baten wegens inzet personeel op projecten (voordeel € 0,3 miljoen);
- o Lagere baten op aanlevering afvalwater en slib door derden (nadeel € 0,3 miljoen);
- o Hogere belastingopbrengsten (voordeel € 0,4 miljoen);
- o Dividenduitkeringen en boekwinst Fonds Oude Leidingen (voordeel € 0,6 miljoen);
- o Toevoeging aan bestemmingsreserve Fonds Oude Leidingen (nadeel € 0,6 miljoen).

1.5 De jaarrekening is door Astrium Accountants gecontroleerd

Het waterschap is verplicht de jaarrekening te laten controleren door een externe accountant. Het algemeen bestuur is de opdrachtgever voor de uitvoering van de controle. Het Accountantsverslag 2017 treft u bijgaand aan. De Controleverklaring is opgenomen in de Jaarrapportage (laatste pagina's). Dit is het eerste jaar dat Astrium de controle heeft uitgevoerd.

Zoals in de inleiding vermeld, is er een goedkeurende verklaring ontvangen op getrouwheid en financiële rechtmatigheid. Evenals in voorgaande jaren is bij de controlewerkzaamheden door de accountant gebruik gemaakt van de uitkomsten van onze eigen verbijzonderde interne controles (op onder andere rechtmatigheid).

De accountant heeft de budgetoverschrijding op programma 3 Gezuiverd water ad. € 211.000 aangemerkt als een begrotingsonrechtmatigheid. Bij vier van de vijf programma's is het saldo van kosten overschreden. De conclusie van de accountant is dat overschrijding bij de drie andere programma's past binnen het beleid en dat de oorzaak ligt in het 4^e kwartaal c.q. per balansdatum. De oorzaak voor de overschrijding bij programma 3 ligt in de kosten ten gevolge van een calamiteit. In de Najaarsrapportage is de calamiteit genoemd waarbij de kosten door ons als vermoedelijk beperkt zijn aangegeven en (vooralsnog) te dekken binnen de exploitatie. Uiteindelijk zijn de kosten hoger uitgevallen en is er sprake van een overschrijding. De accountant merkt hierover op: "De kostenoverschrijding past binnen het bestaande beleid, maar is ten onrechte niet tijdig geautoriseerd. In de Najaarsrapportage is wel iets opgenomen, maar voor het eind van het jaar kon toch zeker bekend zijn dat er extra kosten te verwachten vielen. Hier is het AB o.i. niet tijdig over geïnformeerd."

Een rechtmatigheidsfout van € 26.000 komt voort uit het voorgaande jaar. Bij de controle over 2016 is gebleken dat deze post ten onrechte ten laste van het jaar 2016 is gebracht (de baggerwerkzaamheden zijn uitgevoerd in 2017). Zowel in 2016 als in 2017 is dit dan een rechtmatigheidsfout. De twee andere rechtmatigheidsfouten (totaal € 304.000) komen voort uit de eigen verbijzonderde interne controle en zijn door de accountant overgenomen. De foutieve aanbestedingen zijn met het management besproken. De maatregel is om bij de start van een inkooptraject altijd (intern) advies te vragen over de juiste inkoop- c.q. aanbestedingsvorm.

Het totaal van fouten, in totaal € 541.000, blijft ruim onder de norm van 1% waardoor een goedkeurende verklaring is ontvangen.

2.1 Vaststelling bestemmingsresultaat geschiedt door algemeen bestuur

In afwachting van de besluitvorming is het negatief resultaat ad € 562.000 afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

In de Jaarrapportage 2017 is een voorstel voor de bestemming van het resultaat opgenomen. Dit voorstel luidt als volgt:

Voorstel bestemming resultaat 2017 (bedragen × € 1.000)	Watersysteem beheer	Zuiverings- beheer	Totaal
Betreft:			
Rentetoevoeging bestemmingsreserve De Slokkert	16	-	16
Algemene reserve (per saldo)	-1.437	859	-578
Totaal	-1.421	859	-562

Op basis van vastgesteld beleid aangaande toerekening van de kosten aan één reglementaire taak, is het restant van het nadelige saldo toegerekend.

De algemene reserve wordt gezien als de bron van de weerstandscapaciteit van het waterschap. Het beschikbare weerstandsvermogen per 1 januari 2018 bedraagt € 8,7 miljoen. De gewenste minimale omvang van het weerstandsvermogen is op basis van de jaarlijkse risico-inventarisatie bepaald op € 2,9 miljoen (watersysteembeheer € 2,5 miljoen en zuiveringsbeheer € 0,4 miljoen).

In onderstaande tabel wordt het tekort/overschot per taak per 1 januari 2018 weergegeven.

Kostendragers (bedragen × € 1.000)	Stand per 1 januari 2018	Benodigde weerstandsvermogen	Tekort (-) / Overschot (+)
Watersysteembeheer	1.078	2.479	-1.401
Zuiveringsbeheer	7.635	438	7.197
Totaal kostendragers	8.713	2.917	5.796

In het beleid is vastgesteld dat het weerstandsvermogen mag variëren tussen de 0,8 en 1,2 maal de benodigde capaciteit. Afgezet tegen de minimum norm van 0,8 maal de benodigde capaciteit is er sprake van een tekort van € 0,9 miljoen voor de taak watersysteembeheer en is er sprake van een vrije ruimte van € 7,3 miljoen voor de taak zuiveringsbeheer.

De taak watersysteembeheer heeft per ultimo 2017 derhalve een tekort van € 1,4 miljoen, terwijl de taak zuiveringsbeheer een overschot heeft van € 7,2 miljoen.

Financiën

Het financieel resultaat over het jaar 2017 is beschreven in de jaarrapportage. Het algemeen bestuur geeft een bestemming aan het resultaat.

Communicatie

Voorafgaand aan de besluitvorming in het algemeen bestuur heeft een openbare kennisgeving plaatsgevonden door publicatie op de website van de overheden. Daarnaast heeft de Jaarrapportage 2017 vanaf 14 mei tot en met 25 mei 2018 op het Waterschapshuis ter inzage gelegen.

Uitvoering

De Jaarrapportage 2017 wordt na vaststelling door het algemeen bestuur ter kennisgeving aangeboden aan het college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen, Drenthe en Friesland.